YAZILIM TEST MÜHENDİSLİĞİ

Dr. Öğr. Üyesi Hasan YETİŞ

Yazılım Test Tekn'ıkleri

 Yazılım test tekniklerinin belirlenmesindeki en ayırt edici unsur, yazılım modülünün iç detayının bilinip bilinmeyeceğidir.

- Kara kutu test tekniğinde yazılım kodlarına ve içeriğine bakılmadan yazılımın işlevselliği değerlendirilir.
- Dikkat edilen en önemli husus, çalıştırıkan programın doğru sonuç vermesi ve arayüzler olarak da kullanıcı beklentisini karşılamasıdır.
- Kara kutu testinde ana odak noktası, bir bütün olarak sistemin işlevselliğinin değerlendirilmesidir.
- Test edilen uygulama kullanıcının bakış açısıyla kontrol edilip onaylanır. Bu da Kara kutu test yönteminin kullanıcı gereksinimlerine dayandığının kanıtıdır.

- Kara kutu test yöntemi kullanılarak aşağıdaki hususlar kontrol edilir:
  - Kullanıcılar tarafından gerçekleştirilen doğru eylemler
  - Sistemin girdilerle etkileşimi
  - Sistemin etkileşimlere yanıt verme süresi
  - Kullanıcı fiziksel arayüzünde olabilecek sorunlar
  - Yazılımın performans durumları
  - Yazılımda olabilecek beklenmedik uygulama hataları

- Kara kutu testi ile gerçekleştirilen test çeşitlerinde, uygulamanın gereksinim ve özelliklerine odaklanıldığı için, *Şartname Tabanlı Test, Girdi-Çıktı Testi, Kapalı kutu Testi* gibi isimlerle de bilinir.
- Kara kutu testleri yazılımın kod kısmıyla değil, doğru çalışması ve doğru sonuç vermesi ile ilgilenmektedir. Dolayısı ile yazılımın çalışmasının test edilmesi için örnek giriş değerlerinin belirlenmesi gerekmektedir.
- Örnek giriş değerleri belirlenirken farklı sonuçlara sebep olacak giriş değerlerinin seçilmesi testin daha verimli bir şekilde gerçekleştirilmesine sebep olacaktır.

- Kara kutu testlerinde, test verilerinin seçilmesi için farklı yaklaşımlar bulunmaktadır.
  - Eşit Bölmelere Ayırma (Equivalence Partitioning)
  - Sınır Değerleri Analizi (Boundary Value Analysis)
  - Karar Tablosu (Decision Table)
  - Durum Geçiş Tablosu (State Transition Table)
- Kullanım Durumları Testi (Use Case Testing)

Örnek Senaryo

- Kullanılacak olan örnek senaryo kullanıcı girişi olacaktır. Senaryoya göre eşleşen kullanıcı adı ve şifre ile giriş yapan kullanıcıların sisteme başarılı bir şekilde girebilmesi için e-Posta onayı alması gerekmektedir.
- Başarılı bir şekilde giriş yapan kullanıcıların, daha önceden yapmış oldukları giriş sayısına göre yeni üye, sadık üye ve profesyonel üye gibi farklı sayfalara yönlendirilmesi sağlanacaktır.
- 0-1.000 kez giriş yapan kullanıcılar standart üye, 1.000-10.000 arası giriş yapanlar sadık üye ve 10.000-üzeri giriş yapanların kadim üye sayfalarına yönlendirilmesi gereksin.
- Art arda 3 kez hatalı şifre giren kullanıcıların üyelikleri bloke olacaktır.

- Eşit Bölümlere Ayırma
- Bu tekniğin esas amaçlarından bir diğeri de benzer çıktıyı üretebilecek durumları yok ederek, gereksiz senaryoların azaltılmasıdır.

Tablo 4.1. Farklı denklik sınıflarına ait test verileri

Kullanıcı Adı	Şifre	Girilen Şifre	e-Posta Onay
Kullanıcı1	123	123	1
Kullanıcı2	123	111	1
Kullanıcı3	123	123	0
Kullanıcı4	123	112	0

Örnek Senaryo

- Kullanılacak olan örnek senaryo kullanıcı girişi olacaktır. Senaryoya göre eşleşen kullanıcı adı ve şifre ile giriş yapan kullanıcıların sisteme başarılı bir şekilde girebilmesi için e-Posta onayı alması gerekmektedir.
- Başarılı bir şekilde giriş yapan kullanıcıların, daha önceden yapmış oldukları giriş sayısına göre yeni üye, sadık üye ve profesyonel üye gibi farklı sayfalara yönlendirilmesi sağlanacaktır.
- 0-1.000 kez giriş yapan kullanıcılar standart üye, 1.000-10.000 arası giriş yapanlar sadık üye ve 10.000-üzeri giriş yapanların kadim üye sayfalarına yönlendirilmesi gereksin.
- Art arda 3 kez hatalı şifre giren kullanıcıların üyelikleri bloke olacaktır.

- Sınır Değerleri Analizi
- Giriş verilerinin sınırlarından kaynaklanan kusurları veya hataları tanımlamak için kullanılan yöntemdir.

Tablo 4.2. Farklı sınır değerlerine ait test verileri

Kullanıcı Adı	Şifre	Girilen Şifre	Toplam Giriş Sayısı	e-Posta Onay
Kullanıcı1	123	123	999	1
Kullanıcı2	123	123	1.000	1
Kullanıcı3	123	123	1.001	1
Kullanıcı4	123	123	9.999	1
Kullanıcı5	123	123	10.000	1
Kullanıcı6	123	123	10.001	1

Karar Tablosu

• Bir tablo ile bu test senaryoları ve çıktılar arasındaki sonuçlar belirtilir. Her kurala özgü bir test senaryosu tasarlanır.

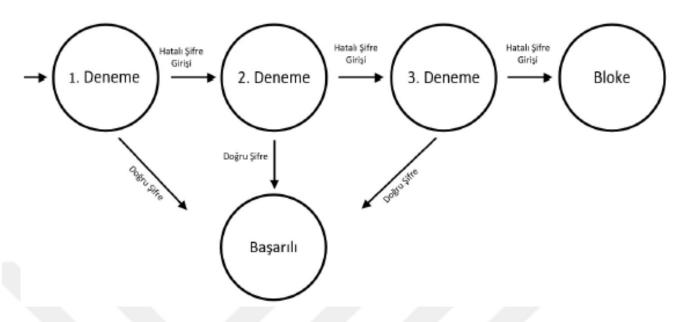
Tablo 4.3. Karar tablosu tabanlı değerlendirmede oluşacak ihtimaller

Eşleşen Kullanıcı Adı-Şifre	Onaylı e-Posta Adresi	Toplam Giriş Sayısı	Sonuç
E	E	0-1.000	Standart
E	E	1.000-10.000	Sadık
E	E	10.000+	Kadim
E	Н	0-1.000	Onay
E	Н	1.000-10.000	Onay
E	H	10.000+	Onay
H	E	0-1.000	Hata
H	E	1.000-10.000	Hata
H	E	10.000+	Hata
H	H	0-1.000	Hata
H	H	1.000-10.000	Hata
H	H	10.000+	Hata

Örnek Senaryo

- Kullanılacak olan örnek senaryo kullanıcı girişi olacaktır. Senaryoya göre eşleşen kullanıcı adı ve şifre ile giriş yapan kullanıcıların sisteme başarılı bir şekilde girebilmesi için e-Posta onayı alması gerekmektedir.
- Başarılı bir şekilde giriş yapan kullanıcıların, daha önceden yapmış oldukları giriş sayısına göre yeni üye, sadık üye ve profesyonel üye gibi farklı sayfalara yönlendirilmesi sağlanacaktır.
- 0-1.000 kez giriş yapan kullanıcılar standart üye, 1.000-10.000 arası giriş yapanlar sadık üye ve 10.000-üzeri giriş yapanların kadim üye sayfalarına yönlendirilmesi gereksin.
- Art arda 3 kez hatalı şifre giren kullanıcıların üyelikleri bloke olacaktır.

- Durum Geçiş Tablosu
- Sistemin durumu koşullara veya olaylara bağlı olarak değiştiğinde uygulanması gerekir

Şekil 4.2. Kullanıcı girişi için durum geçiş diyagramı

Durum Geçiş Tablosu

Tablo 4.4. Farklı durum geçişlerinin testi için kullanılabilecek örnek test verileri

Kullanıcı Adı	Şifre	Girilen Şifre	Hatalı Giriş Sayısı	e-Posta Onay
Kullanıcı1	123	123	0	1
Kullanıcı2	123	111	0	1
Kullanıcı3	123	123	1	1
Kullanıcı4	123	111	1	1
Kullanıcı5	123	123	2	1
Kullanıcı6	123	111	2	1

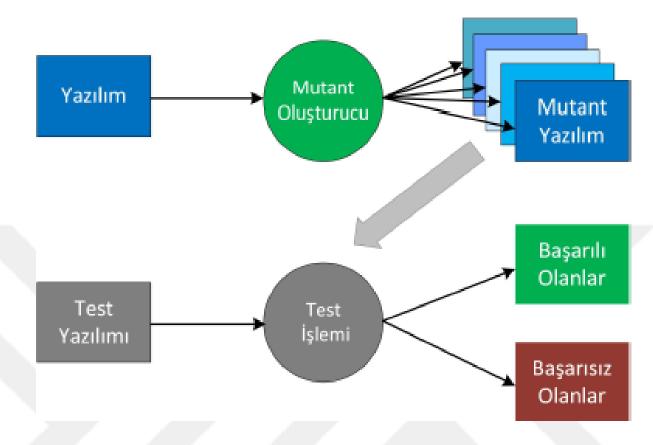
- Kullanım Durumları Testi (Use-Case Testing)
- Temel olarak test yöntemi bir kullanıcı ve bu kullanıcının sistemden beklediği durumların oluşup oluşmadığını ölçümler.
- Kullanım durumları tekniğini verilen senaryo üzerinde örneklendirecek olursak, kullanıcının giriş yapması için kullanıcı adı ve şifre alanlarını doldurmuş olması gerekir.
  - kullanıcı adının girilmemesi,
  - şifrenin girilmemesi,
  - hem kullanıcı adı hem şifrenin girilmemesi

- Genellikle birim ve entegrasyon test seviyesinde etkin kullanılan bu test, literatürde Cam kutu, Saydam kutu, Şeffaf kutu, Filigran Test veya Yapısal Test adlarıyla da bilinir.,
- Bu tekniğin, temel amacı kodun iç yapısı incelemek ve doğrulamaktır
- Bu test tekniği ile bir kod bloğundaki
  - güvenlik açıkları,
  - kodlamadaki hatalı ya da eksik yapılandırılmış döngüler,
  - gereksiz veya kısır döngüler,
  - koşullu döngülerin işlevselliği

gibi kriterler kontrol edilir.

- Beyaz kutu test teknikleri, kara kutu testinde olduğu gibi sadece işlevsellikten ziyade iç yapıları, kullanılan veri yapılarını, iç tasarımı, kod yapısını ve yazılımın çalışmasını analiz eder.
- Kod optimize edilir
- Fazladan kod satırlarının kaldırılmasına yardımcı olur.
- Daha erken bir aşamada başlayabilir.
- Test edenlerin, kara kutu testinin aksine kod ve programlama dili hakkında derinlemesine bilgi sahibi olmaları gerekir.
- Mevcut kod test edildiğinden eksik işlevler tespit edilemez.

- Mutasyon Testi
- Kodda bilinçli hatalar oluşturur. (Arıza Temelli Test Stratejisi)
- Test uzmanları tarafından gerçekleştirilen bu yöntemde, mutant adı verilen sürümlerle küçük hatalı kodlar oluşturulur.
- Her varyasyon bir çeşit hatayı içermelidir.
- Geliştirilen test senaryoları orijinal ve mutant programa ayrı ayrı uygulanarak hatalı kodun test senaryosuna karşı davranışı analiz edilir.
- Asıl amaç, geliştirilen test senaryoları ile hataların bulunup bulunamayacağını doğrulamaktır
- Mutasyon testi, yazılım test senaryolarının doğruluğunu kanıtlamayı amaçlar. Farklı bir deyişle testin test edilmesidir.

Şekil 4.3. Mutasyon testi

Mutasyon Testi

- Değer Mutasyonları: Programdaki hataların tespiti için değerlerin değiştirildiği mutasyon testi yöntemidir. Temelde sabit olarak kullanılan değerler daha küçük veya daha büyük olarak değiştirilir.
- Karar Mutasyonları: Aritmetiksel ve mantıksal operatörlerin yanında ilişkisel operatörlerle ilgili var olan hataların tespitinde kullanılır.
- İfade Mutasyonları: Sistemde bulunan kod bloklarının silinmesi veya farklı bir ifadeyle değiştirilmesi durumunda oluşan hataların tespitinde kullanılır.